

JAG
VILL
VETA

ŽELIM DA ZNAO

O KRIVIČNOM DELU,
PODRŠCI I POMOČI

www.jagvillveta.se

MNOGO DECA U ŠVEDSKOJ DOŽIVLJAVAJU KRIVIČNA DELA

Mnoga deca u Švedskoj doživljavaju krivična dela. To, na primer, može da se dogodi kod kuće, u školi, u slobodno vreme ili na internetu. Uobičajena krivična dela protiv dece su udaranje, guranje, pretnje ili izgovaranje zlobnih stvari. Krivično delo protiv deteta može, takođe, da bude i oduzimanje detetovih stvari ili sprečavanje deteta da govori o krivičnom delu, ili seksualno iskorišćavanje deteta od strane odrasle osobe.

Ponekada može da bude teško znati da li je ono što se desilo krivično delo ili ne, i tada je dobro razgovarati sa nekim od odraslih. Čak i zbog onoga što nije krivično delo, dete može da se oseća loše.

Ako se zbog nekoga osećaš loše, iako to nije krivično delo, znači da se ta osoba loše ponaša, a sva deca uvek imaju pravo da dobiju pomoć i podršku. U ovoj brošuri saznaćeš kako da dobiješ podršku i pomoć.

Da li želiš da saznaš više o različitim krivičnim delima protiv dece i na koji način možeš da dobiješ pomoć? Poseti www.jagvillveta.se i pročitaj više.

UOBIČAJENO JE OSECÁTI SE LOŠE

Ako je dete doživelo krivično delo, uobičajeno je da se dete oseća tužno, uplašeno ili besno.

Doživeti krivično delo može da dovede na primer:

- do glavobolja i stomačnih bolova
- do teškoća sa spavanjem
- do noćnih mora
- do teškoća sa jelom ili do toga da se jede previše
- do bolova u telu čiji se uzrok ne zna
- do teškoća sa koncentracijom u školi
- do izazivanja svađa.

UOBIČAJENO
JE OSJEĆATI
SE LOŠE

RAZGO- VARAJ SA NEKIM

**AKO NIKO NE SLUŠA:
PRIČAJ PONOVO.**

Ako si doživeo/la krivično delo, može da bude teško pričati o onome što se desilo. Pokušaj da, ipak, sa nekim razgovaraš. Ako pričaš o tome, biće ti lakše da se ponovo osećaš dobro.

Ponekad će ti prijati da razgovaraš sa nekim od članova svoje porodice ili sa nekim drugarom. Ako ne želiš da pričaš sa nekim koga dobro poznaješ, možeš da razgovaraš sa nekim u svojoj školi. Možeš, na primer, da razgovaraš sa nekim nastavnikom koga voliš, sa školskim socijalnim radnikom ili sa školskom medicinskom sestrom.

Ako niko ne sluša, pričaj ponovo.

Deo odraslih ne ume da sluša i da razume decu. Ako ispričaš šta se dogodilo, a ne osećaš se bolje, dobro je da to ispričaš ponovo, nekom drugom. Pričaj dok te neko od odraslih ne sasluša.

MOŽEŠ DA POZOVEŠ BRIS - ONI ŽELE DA TI POMOGNU

Možeš, takođe, da pozoveš BRIS i da razgovaraš sa odraslom osobom kojoj je posao da priča sa decom.

Broj telefona BRIS-a je 116 11.

Puno dece zove BRIS kada se nešto desi ili kada se osećaju loše.

Kada pozoveš, ne moraš da kažeš kako se zoveš i gde živiš. Poziv BRIS-u je besplatan i na telefonskom računu se ne pokazuje da si zvao/la. Ako ne želiš da se telefon BRIS-a vidi na listi poslednjih pozvanih brojeva u tvom telefonu, možeš broj da izbrišeš sa liste.

**KO POMAŽE DECI
I KO IH ŠTITI?**

Postoje mnogi državni organi koji pomažu deci i štite ih. Uvek treba da ispričaš šta si doživeo/la kada razgovaraš sa osobom iz nekog državnog organa. Oni moraju da te saslušaju i pomognu ti ako ispričaš da ti je neko učinio nešto nažao ili se zbog nekoga osećaš loše. Možeš, na primer, da razgovaraš sa nekim iz socijalne službe, sa nekim na psihijatriji za decu i mlade (BUP), sa nekim iz sigurne kuće za decu (Barnahus) ili sa nekim iz policije.

SOCIJALNE SLUŽBE POSTOJE U SVIM OPŠTINAMA

Socijalne službe postoje u svim opštinama u Švedskoj i staraju se o tome da dobiješ podršku i zaštitu ako si video/la ili doživeo/la nasilje. Ako socijalna služba sazna da si doživeo/la nasilje ili da se ne osećaš dobro, socijalna

služba mora da utvrdi kakva ti je pomoć potrebna.

PSIHIJARIJA ZA DECU I MLADE (BUP) MOŽE DA POMOGNE

Postoje različiti razlozi da se dete obrati BUP-u. Razlog može da bude, na primer, to da se dete oseća loše nakon što je doživelo krivično delo. U BUP-u rade osobe koje su navikle da razgovaraju sa decom koja se ne osećaju dobro.

U SIGURNOJ KUĆI ZA DECU (BARNAHUS) MOŽEŠ DA PRIČAŠ O ONOME ŠTO SE DESILO

U mnogim većim gradovima postoji sigurna kuća za decu (Barnahus). Deca tamo mogu da odu kako bi ispričala policiji i socijalnoj službi da im je neko učinio

nešto nažao. Ukoliko je potrebno, u sigurnoj kući za decu moguća je i poseta lekaru.

POLICIJA ISPITUJE KRVIČNO DELO

Ako si doživjeo/doživjela krivično delo, dobro je to prijaviti policiji. Policija tada ispituje šta se dogodilo. Ako ti je nešto nažao učinio neko od članova obitelji, policija će to ispričati službi socijalne zaštite, kako bi ti i oni mogli pomoći.

WWW.JAGVILLVETA.SE

Na www.jagvillveta.se možeš da pročitaš više o različitim krivičnim delima, o podršci i pomoći, kao i o tome kakav je osećaj doživeti krivično delo. Tu se takođe nalaze i priče i saveti druge dece koja su doživela krivična dela.

OVDE MOŽEŠ
DA SE JAVIŠ
TELEFONOM
ILI DA
POŠALJEŠ
MAIL:

NEPROFITNE ORGANIZACIJE

Organizacija za zaštitu prava deteta u društvu (Barnens Rätt I Samhället, BRIS)

BRIS-telefon: 116 111

www.bris.se, www.barnperspektivet.se

SavetoDržavni savez dežurnih službi za pomoć žrtvama krivičnog dela (Brotts-offerjourernas Riksförbund, BOJ)

Dežurni telefon: 0200-21 20 19

unga@boj.se, www.ungabojs.se

SavetoOrganizacija za pomoć deci (Rädda Barnen)

Tel: 08-698 90 00

info@rb.se

www.rb.se

SavetoDežurna služba za devojke - Tjejjouren.se

DRŽAVNI ORGANI I DRUGE INSTANCE

Poverenik za decu i učenike pri Školskoj inspekciji (Skolinspektionen, BEO)

Tel: 08-586 080 00

beo@skolinspektionen.se

www.skolinspektionen.se

Policija

Tel: 114 14

U hitnim situacijama pozovite: 112

www.polisen.se

Savetovališta za mlade (Ungdomsmottagningar)

Kontakt podaci svih lokalnih savetovališta za mlade postoje na: www.umo.se

SavetoSocijalna služba (Socialtjänsten)

www.skl.se

Klikni na Kommuner och landsting (Opštine i sreske skupštine), gde se nalaze kontakt podaci socijalne službe u tvojoj opštini.

BROTTSOFFERMYNDIGHETEN

Box 470, 901 09 Umeå

Tel: 090-70 82 00

registrator@brottsoffermyndigheten.se

www.brottsoffermyndigheten.se

© DRŽAVNI ORGAN ZA ZAŠTITU
PRAVA ŽRTAVA KRIVIČNOG DELA
(Brottsoffermyndigheten), 2014
Produkcija Plakat
Åströms Tryckeri AB, Umeå 2014

Državni organ za zaštitu žrtava
krivičnog dela (Brottsoffer-
myndigheten) je državni organ
čiji je posao da olakša deci
i odraslima koji su doživeli
krivično delo.

Na www.jagvillveta.se vi, koji
ste mlađi od 18 godina, možete
da čitate o svojim pravima,
o podršci i o tome kako teče
sudski postupak.